Sygn. akt VII Kzw 422/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie - VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – SSO Jerzy Pukas

Protokolant: sekr. sąd. Aleksandra Błachowicz-Dróżdż

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręg. Stefana Rozmuszcza

po rozpoznaniu w sprawie ***R. N.***

s. E. i J. zd. G., urodz. (...) w C.

skazanego za czyny z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

na skutek zażaleń wniesionych przez obrońcę skazanego na:

1) postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 5 lipca 2016 r., sygn. akt XI K 94/13, Ko 3306/16 w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności (k. 1236);

2) postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 5 lipca 2016 r., sygn. akt XI K 94/13, Ko 3305/16 w przedmiocie odmowy odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności (k. 1233 – 1234).

na podstawie art. 437 §1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

zw. z art. 1 §2 k.k.w.

postanawia

1.) zażalenia nie uwzględnić i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wobec skazanego wykonania kary pozbawienia wolności;

2.) uwzględnić zażalenie i zmienić zaskarżone postanowienie w przedmiocie odmowy odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności (k. 1233) i odroczyć skazanemu ***R. N.,*** s. E. i J. zd. G., urodz. (...) w C., wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 (dwóch) lat, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10.12.2013 r. w sprawie XI K 94/13, zarządzonej do wykonania postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 09.02.2016r. – ***na okres 1 (jednego) roku, tj. do dnia 29 grudnia 2017r.***

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 5 lipca 2016 r., sygn. akt XI K 94/13, Ko 3306/16 (k. 1236) Sąd ten na podstawie art. 24 § 1 k.k.w. a contrario nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności.

Odrębnym, także zaskarżonym postanowieniem wydanym również w dniu 5 lipca 2016r., Sąd Rejonowy w Częstochowie, na podstawie art. 151 § 1 k.k.w. a contrario, nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego i nie odroczył wykonania kary pozbawienia wolności w wysokości 2 lat, orzeczonej Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 10.12.2013 r. w sprawie XI K 94/13 a zarządzonej do wykonania postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 09.02.2016r.

Powyższe postanowienia zostały zaskarżone odrębnymi zażaleniami przez obrońcę skazanego.

I tak - postanowienie w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wobec skazanego wykonania kary pozbawienia wolności zaskarżył obrońca skazanego (k. 1248 – 1249), zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez niesłuszne uznanie, że brak podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy skazanego z uwagi na fakt, że skazany dopiero po wydaniu postanowienia z dnia 09.02.2106 r. rozpoczął jakiekolwiek starania do wykonania obowiązku naprawienia szkody i zapłacił tylko niewielką część z tytułu tego obowiązku podczas, gdy Sąd nie wziął pod uwagę okoliczności, iż skazany nigdy nie uchylał się od obowiązku naprawienia szkody, jednak na skutek obiektywnych przyczyn i okoliczności życiowych nie był on w stanie do tej pory uczynić zadość temu obowiązkowi i dopiero po wydaniu postanowienia w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności znalazł pracę, podjął zatrudnienie i rozpoczął starania do wykonania obowiązku naprawienia szkody, a to nawiązał kontakt z wszystkimi pokrzywdzonymi i dokonał wpłat na rzecz pokrzywdzonych (vide-kwestionariusz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora zawodowego z dnia 24.06.2016 r.).

W konkluzji skarżący wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 09.02.2016 r. w sprawie sygn. akt: XI K 94/13 w przedmiocie zarządzenia wykonania kary 2 lat pozbawienia wolności warunkowo zawieszonej wobec R. N. wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10.12.2013 r. w sprawie sygn. akt XI K 94/13, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania;

2) zwolnienie skazanego w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Postanowienie w przedmiocie odmowy odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności zaskarżył obrońca skazanego (k. 1244 – 1245) w całości, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez niesłuszne uznanie, że brak podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy skazanego o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności przy przyjęciu, że rodzina skazanego ma inne źródło utrzymania niż tylko dochody skazanego, a utrata pracy nie może stanowić podstawy do odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, skazany nie sprawuje opieki nad żadnym członkiem swojej rodziny, który byłby obłożnie chory, podczas gdy w rzeczywistości to skazany jest obecnie głównym żywicielem rodziny, „firma żony skazanego nie daje obecnie zysków ma straty ich sytuacja finansowa stała się wręcz tragiczna, (...) a osadzenie skazanego R. N. w jednostce penitencjarnej pociągnie dla niego i jego najbliższej rodziny ciężkie skutki, (...) skazany obecnie jest potrzebny swojej matce p. J. N., którą systematycznie wozi na leczenie do Kliniki (...) w W." [vide: kwestionariusz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora zawodowego z dnia 24.06.2016 r.].

W konkluzji skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia i odroczenie skazanemu wykonania kary pozbawienia wolności w wysokości 2 lat, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10.12.2013 r. w sprawie sygn. akt XI K 94/13 – na okres roku, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania;

2. zwolnienie skazanego w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniesione przez obrońcę skazanego zażalenia rozpoznane zostały na jednym posiedzeniu i orzeczono co do nich jednym postanowieniem.

I tak:

Zażalenie obrońcy skazanego na postanowienie, którym Sąd ten nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności nie zasługiwało na uwzględnienie, a zaskarżone postanowienie uznać należy za trafne.

Przepis art. 24 § 1 k.k.w. ma zastosowanie wówczas, gdy podstawą jego zmiany bądź uchylenia mają być „nowe lub poprzednio nieznane okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia", a więc przesłanki natury faktycznej. Nowe lub poprzednio nieznane okoliczności, o jakich mowa w art. 24 § 1 k.k.w., nie mogą wiązać się z odmienną analizą stanu prawnego, a dotyczą jedynie przesłanki natury faktycznej (postanowienie SN z dnia 23 kwietnia 2015 r., II KK 100/15, Biul. PK 2015, nr 4, s. 13). Podniesione w zażaleniu okoliczności powyższych kryteriów nie spełniają, a zatem zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Trafne natomiast okazało się zażalenie obrońcy skazanego na postanowienie w przedmiocie odmowy odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności (k. 1244 – 1245).

W lakonicznym i całkowicie abstrahującym od treści wywiadu kuratora uzasadnieniu swojego orzeczenia, Sąd Rejonowy wyraził nader oryginalny pogląd, zgodnie z którym „utrata pracy nie może stanowić podstawy do odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności”.

Pogląd ten generalnie uznać należy za kontrowersyjny, ale w realiach niniejszej sprawy jest on nie do przyjęcia. Zdziwienie budzi fakt, że Sąd – jak wynika z protokołu posiedzenia – odczytał wywiad kuratora z dnia 24 czerwca 2016r. (k. 1210 – 1211), a mimo to wydając zaskarżone postanowienie nie miał w polu widzenia zawartych w wywiadzie informacji i konkluzji kuratora, który przecież stwierdził jednoznacznie, że „osadzenie skazanego w jednostce penitencjarnej pociągnie dla niego i jego najbliższej rodziny ciężkie skutki” i opisał sytuację rodziny skazanego, którą uznać należy za bardzo trudną, żeby nie rzec dramatyczną.

Rodzina skazanego wcale nie ma – jak twierdzi Sąd I-ej instancji - „innych źródeł utrzymania” poza dochodami uzyskiwanymi przez skazanego. Działalność gospodarcza prowadzona przez żonę skazane przynosi straty. Z wywiadu kuratora wynika, że sytuacja finansowa rodziny skazanego „stała się wręcz tragiczna”.

Aktualne osadzenie skazanego w zakładzie karnym spowodowałoby pozostawienie rodziny bez środków do życia. Podane przez obrońcę skazanego w zażaleniu okoliczności znalazły pełne potwierdzenie w wywiadzie zawodowego kuratora sądowego.

Zgodnie z art. 151 § 1 k.k.w. Sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności na okres do roku, jeżeli natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki. W ocenie Sądu odwoławczego, sytuacja skazanego i jego rodziny, w tym również i rodziców, wyczerpuje znamiona powołanego wyżej przepisu. W konsekwencji Sąd odroczył skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności na maksymalny okres, w celu umożliwienia mu zgromadzenia niezbędnych środków finansowych, umożliwiających jego rodzinie egzystencję w trakcie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności.

Podstawę prawną orzeczenia stanowi art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 151 § 1 k.k.w.